

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II W BIAŁCE**

PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania.
- Rozporządzenie MEN z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001r., w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.
- ROZPORZĄDZENIE MEN) z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego

CEL GŁÓWNY

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie uczniów i ich rodziców w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

Cele szczegółowe:

- zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania samego siebie i własnych predyspozycji zawodowych;

- poznanie zawodów i stanowisk pracy, rynku pracy oraz procesów na nim zachodzących i praw nim rządzących;
- właściwe przygotowanie się do roli pracownika, czyli zdobycie wiedzy i umiejętności związanych z poruszaniem się po rynku pracy;
- poznanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych zgodnych z potrzebami rynku pracy i własnymi predyspozycjami zawodowymi;
- zaplanowanie własnej kariery edukacyjno - zawodowej.

REALIZATORZY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWEM ZAWODOWYM W SZKOLE

WSDZ realizowany będzie przez społeczność szkolną: dyrekcję szkoły, nauczycieli i wychowawców, pedagoga szkolnego, nauczyciela doradztwa zawodowego, uczniów oddziałów przedszkolnych, klas I-VIII i ich rodziców. Szkoła będzie w tym zakresie współpracowała z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę (m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, szkołami ponadpodstawowymi, zakładami pracy).

Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy indywidualnej i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny. Jest to zobowiązanie i wysiłek całej społeczności szkolnej, w której poszczególne grupy podejmują określone działania.

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

Dyrektor szkoły odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym; współpracuje z nauczycielem doradztwa zawodowego w celu realizacji programu doradztwa zawodowego, wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi, zapewnia warunki do realizowania zajęć z doradztwa zawodowego, organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Koordynator doradztwa zawodowego bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem

zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ankietę ewaluacyjną i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

Nauczyciel doradztwa zawodowego i pedagog szkolny diagnozują potrzeby oraz możliwości uczniów, udzielają indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzą zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kierują uczniów do specjalistycznych placówek, doradca bada losy absolwentów.

Wychowawcy na lekcjach wychowawczych określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia. Eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami:

- związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Na każdym przedmiocie nauczyciele realizują podstawę programowa odnosząc się do doradztwa zawodowego.

Zadania nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego

- **Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej:**

- uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera,
- wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania,

- zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny,
- przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka,
- omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych,
- prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach,
- rozwijają zainteresowania,
- zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów,
- uczą podstawowych umiejętności technicznych.

- **Nauczyciele świetlicy:**

- aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów.

- **Nauczyciel zajęć komputerowych prowadzi naukę:**

- poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich,
- pomaga uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół,
- wyjaśnia organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem,
- uczy komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych,
- prezentuje sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym,
- wdraża do pracy zespołowej w ramach projektu,
- pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

- **Nauczyciele języka polskiego omawiają:**

- charakter pracy w różnych zawodach,
- uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji),
- kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne.
- wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii,
- pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

- **Nauczyciele matematyki uczą:**

- gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach,

- odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach,
- kształtują umiejętność posługiwania się procentami,
- zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości,
- uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

- **Nauczyciele języków obcych:**

- zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności,
- prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym,
- uczą tworzenia kilkudziesięciu wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie),
- zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

- **Nauczyciele przyrody i biologii:**

- omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach,
- wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka,
- prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się,
- wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej,
- zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

- **Nauczyciele historii i wos:**

- informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania,
- wyjaśniają demokratyczny charakter państwa,
- charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka,
- zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie,
- omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie),
- zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej,
- uczą tworzenia drzewa genealogicznego,
- omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś,
- prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego,

- **Nauczyciele wychowania fizycznego:**

- omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.

- **Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie:**

- prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia,
- zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny,
- kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

- **Nauczyciele muzyki:**

- zapoznają uczniów z zawodami związanymi z muzyką,
- przekazują wiedzę o tworzeniu instrumentów,
- uczy gry na instrumentach.

- **Nauczyciel plastyki:**

- zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury,
- uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

- **Nauczyciel techniki:**

- opisuje funkcje urządzeń technicznych,
- omawia kolejność działań technologicznych,
- organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania,
- uczy posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

- **Nauczyciele bibliotekarze:**

- prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego,
- udostępniają ulotki o szkołach.

- **Nauczyciele prowadzący rewalidację:**

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów, w tym uczniów objętych rewalidacją z IPET,

- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty),
- współpracują z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

- **Nauczyciele religii:**

- przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, pomagają tworzyć uczniom ich własne systemy wartości,
- pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie,
- przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka,
- uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

ODBIORCY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWE M ZAWODOWYM W SZKOLE

I. DZIECI W ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH

Cel główny

Celem działań związanych z doradztwem zawodowym jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich zawodowych marzeń.

Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Dziecko określa co lubi robić, podaje przykłady różnych zainteresowań, określa, co robi dobrze, podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko odgrywa różne role zawodowe w zabawie, podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby; wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz

w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę; podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej), nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych

Dziecko opowiada, kim chciałoby zostać; na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu; podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Warunki i sposoby realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach przedszkolnych jest realizowane:

- podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);
- podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w oddziałach przedszkolnych w szkole i poza nią tj. wycieczki zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.

II. UCZNIOWIE ODDZIAŁÓW NAUCZANIA WCZESNOSZKOLNEGO, KLASY I-III

Cel główny

Celem doradztwa zawodowego w klasach I-III jest zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i pro aktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Uczeń opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń odgrywa różne role zawodowe w zabawie, podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego bliższym i dalszym otoczeniu i opisuje podstawową specyfikę pracy wybranych zawodach; opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; wskazuje treści, których lubi się uczyć; wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych

Uczeń opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

Próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Warunki i sposoby realizacji

Doradztwo zawodowe w klasach I-III jest realizowane:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w klasach I – III w szkole i poza nią tj. wycieczki zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.

III. UCZNIOWIE KLAS IV – VI

Cel główny

Celem doradztwa zawodowego w klasach IV - VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i pro aktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Warunki i sposób realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas IV-VI jest realizowane:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w klasach IV-VI w szkole i poza nią tj. wycieczki zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.

IV. UCZNIOWIE KLAS VII-VIII

Cel główny

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII –VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym

decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; rozpoznaje własne ograniczenia, jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych; rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka; analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy; wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową; dokonuje autoprezentacji; charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów; charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej; określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Warunki i sposób realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowane:

- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego (minimum 10 godzin dydaktycznych w klasach VII i VIII),
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w klasach VII - VIII w szkole i poza nią tj. wycieczki zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, targi edukacyjne, spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, wyjazdy na dni otwarte do szkół ponadpodstawowych, itp.

V. RODZICE

Cele doradztwa zawodowego:

- zapoznanie rodziców ze ścieżkami edukacyjnymi po ukończeniu szkoły podstawowej;
- wspieranie rodziców w pomocy w wyborze kierunku kształcenia ich dzieci;
- wsparcie rodziców w rozpoznawaniu i wspieraniu mocnych stron oraz zainteresowań ich dziecka.

Warunki i sposób realizacji:

- udostępnianie na stronie internetowej szkoły informacji dotyczących doradztwa zawodowego, w szczególności informacji dotyczących dalszej ścieżki kształcenia ich dzieci;
- spotkania dla rodziców prowadzone przez doradcę zawodowego z poradni pedagogiczno – psychologicznej w Radzynie Podlaskim, wychowawcę klasy o tematyce związanej z doradztwem zawodowym;
- współpraca wychowawców klas, doradcy zawodowego, pedagoga z rodzicami;
- zaangażowanie rodziców w działania doradcze poprzez zaproszenie ich do współpracy – opowiedzenie na forum klasy o swoim zawodzie, pokazanie swoich pasji, wycieczki do miejsc pracy itp.

SOJUSZNICY – SIEĆ INSTYTUCJI, OSÓB WSPÓLPRACUJĄCYCH ZE SZKOŁĄ

Zakres współpracy z lokalnymi regionalnymi pracodawcami, organizacjami:

- organizowanie wycieczek zawodoznawczych,
- organizowanie spotkań z właścicielami firm, jako przykładem ludzi, którzy odnieśli sukces zawodowy,

- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów,
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową, bazę dydaktyczną szkoły.

Zakres współpracy ze szkołami programowo wyższymi (szkoły ponadpodstawowe, OHP):

- przedstawienie oferty kształcenia poprzez bezpośrednie spotkania z uczniami w szkole przedstawicieli szkół,
- udział uczniów w organizowanych imprezach o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII,
- udział uczniów w organizowanych Dniach Otwartych szkół - dla uczniów klas VIII.

EWALUACJA

Ewaluacja realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego dokonywana jest na bieżąco na podstawie rozmów z uczniami (autoanaliza, informacja zwrotna), rodzicami, wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym oraz dokumentacji szkolnej. Ewaluacja odnosi się do wszystkich rodzajów działań z uczniami: udzielanej informacji, rozmów z uczniami, pracy grupowej. Koordynator ds. doradztwa zawodowego sporządza roczne sprawozdanie z wypełnionych przez szkołę zadań.

ZAKOŃCZENIE

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) stanowi załącznik do Statutu i będzie nowelizowany zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami jego odbiorców i realizatorów oraz zmianami w obowiązujących aktach prawnych.

Na każdy rok szkolny (do 30 września) opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

SŁOWNIK POJĘĆ

Działania związane z doradztwem zawodowym – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego – zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum (*Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe*, art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół* (Dz.U. z 2019 r., poz. 639).

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (*Ustawa Prawo oświatowe* art. 109.1. pkt 5 oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. z późn. zm. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach* – Dz.U. z 2017 r., poz. 1591, 2018 r. poz. 1647, 2019 r. poz. 323).

Doradztwo zawodowe – uporządkowane i zaplanowane działania o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy; mające na celu wspieranie w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

Uczeń – dziecko (na etapie wychowania przedszkolnego), uczeń (na etapie szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej z wyłączeniem szkoły policealnej).

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

Program realizacji doradztwa zawodowego – określa zakres działań z doradztwa zawodowego na dany rok szkolny, opracowywany jest na początku każdego roku szkolnego przez doradcę zawodowego i zatwierdzany do 30 września przez dyrektora szkoły po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej; zawiera tematykę działań, uwzględniając treści programowe, oddziały, których dotyczą działania, metody i formy realizacji działań, terminy realizacji działań, osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań, podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań.